

Міністерство освіти і науки України  
Київський університет імені Бориса Грінченка  
Кафедра української літератури, компаративістики і соціальних комунікацій

“ЗАТВЕРДЖУЮ”  
Проректор з науково-методичної  
та навчальної роботи  
О.Б.Жильцов  
20 15 року



**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА**

**МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА  
МАЙСТЕРНІСТЬ**

6.020303 Українська мова та література  
галузь знань 0203 Гуманітарні науки

(освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»)

2015 рік

# МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

## КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені Бориса ГРІНЧЕНКА

### Кафедра української літератури, компаративістики і соціальних комунікацій

#### РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

## МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА МАЙСТЕРНІСТЬ

для напряму підготовки 6.020303 Філологія

Українська мова та література

галузь знань 0203 Гуманітарні науки.

(освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри української літератури, компаративістики і соціальних комунікацій, протокол № 6 від 11 лютого 2015р.  
Завідувач кафедри Т.О. Я. О. Поліщук  
«11» лютого 2015 р.

Структура програми типова.  
Години відповідають робочому навчальному плану.  
Заступник директора Гуманітарного інституту з навчальної роботи  
О.В. (Єременко О.В.)

Схвалено Вченою радою Гуманітарного інституту  
Протокол від № 6 від 11 лютого 2015 р.  
Вчений секретар Т.О. (Т.О. Видайчук)

Київ – 2015



УДК \_\_\_\_\_  
ББК \_\_\_\_\_

Мовно-літературна майстерність. Програма навчальної дисципліни. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 22 с.

Укладач: **Луцюк М.В.**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, компаративістики і соціальних комунікацій

***Рецензенти:***

***Костенко Н.В.***, доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури і компаративістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

***Кудряшова О.В.***, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української літератури, компаративістики і соціальних комунікацій Київського університету імені Бориса Грінченка

## ЗМІСТ

Пояснювальна записка. ....	5
Структура програми навчальної дисципліни	
I. Опис предмета навчальної дисципліни .....	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни. ....	8
III. Програма	
<i>Змістовий модуль I.</i> .....	8
<i>Змістовий модуль II.</i> .....	9
IV. Навчально-методична карта дисципліни “Мовно-літературна майстерність” .....	11
V. Плани семінарських занять. ....	12
VI. Завдання для самостійної роботи. ....	15
VII. Індивідуальні навчальні завдання. ....	16
VIII. Система поточного та підсумкового контролю. ....	18
IX. Методи навчання. ....	19
X. Методичне забезпечення курсу. ....	20
XI. Питання до заліку. ....	20
XII. Рекомендована література	
Основна. ....	21
Додаткова. ....	21

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни "Мовно-літературна майстерність" є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою української літератури, компаративістики та соціальних комунікацій на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності 6.020303 "Українська мова та література" відповідно до навчального плану денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра».

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинні опанувати студенти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Мовно-літературна майстерність», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс «Мовно-літературна майстерність» покликаний формувати теоретичну базу спеціаліста з української мови та літератури, тому **метою** його вивчення є оволодіння студентами головним термінологічним апаратом, формування навичок правильного добору та використання мовно-художніх засобів у професійній діяльності.

**Завданнями** курсу є :

- формування у студентів знань про художню мову як підсистему поезики;
- оволодіння відповідною літературознавчою термінологією;
- вміння визначати мовно-художні засоби виразності в художньому тексті й використовувати їх у власній професійній діяльності.

**Місце** курсу в системі мистецтвознавчих, гуманітарних, філософських та інших дисциплін.

**Міжпредметні зв'язки.** даний курс тісно пов'язаний з такими дисциплінами, як «Вступ до літературознавства», «Теорія літератури», «Основи віршування», «Риторика».

Під час семінарських занять, індивідуальної та самостійної роботи студенти **набувають комплекс умінь і навичок:**

Вимоги до знань студентів

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

**знати :**

- основні літературознавчі терміни зі сфери художньої мови;
- ознаки мовних стилів, зокрема художнього.

Вимоги до вмінь студентів

**вміти :**

- визначати в тексті мовно-художні засоби;
- аналізувати художній текст з точки зору використання в ньому мовно-художніх засобів;
- використовувати мовно-художні засоби у власній професійній діяльності.

Дана програма розрахована на викладання курсу в другому семестрі третього року навчання бакалаврів спеціальності «Українська мова та література».

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 72 год., із них 14 год. – лекції, 14 год. – практичні заняття, 4 год. – індивідуальна робота, 36 год. – самостійна робота, 4 – модульний контроль, залік.

Вивчення студентами навчальної дисципліни «Мовно-літературна майстерність» завершується складанням заліку.

# СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

## I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Предмет:** Мовно-літературна майстерність

<b>Курс:</b>	<b>Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень</b>	<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>
<p>Кількість кредитів, відповідних ECTS: <i>2 кредити</i></p> <p>Змістові модулі: <i>2 модулі</i></p> <p>Загальний обсяг дисципліни (години): <i>72 години</i></p> <p>Тижневих годин: <i>2 год.</i></p>	<p>Шифр та назва галузі знань 0203 Гуманітарні науки</p> <p>Шифр та назва напрямку: <i>6.020303</i> <i>Українська мова та література</i></p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень <i>"бакалавр"</i></p>	<p>Нормативна</p> <p><b>Рік підготовки:</b> 3.</p> <p><b>Семестр:</b> 6</p> <p><b>Аудиторні заняття:</b> <i>32 години</i>, з них: <b>Лекції</b> (теоретична підготовка): <i>14 годин</i> <b>Практичні заняття:</b> <i>14 годин</i></p> <p><b>Індивідуальна робота:</b> <i>4 години</i></p> <p><b>Модульні контрольні роботи:</b> <i>4 години</i></p> <p><b>Самостійна робота:</b> <i>36 годин</i></p> <p><b>Вид контролю:</b> <u>ПМК</u></p>

## II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин							
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семинарських	Індивідуальна робота	Самостійна робота	Підсумковий контроль
<b>Змістовий модуль I. Художня мова як складова поетики</b>									
1.	Вступ. Завдання курсу. Мова і мовлення.	6		2				4	
2.	Художня мова як складова поетики	8		2	2			4	
3.	Лексична сфера художньої мови	8		2	2			4	
4.	Лексико-фразеологічний рівень художньої мови	12		2	4			6	
5.	Синтаксичний рівень художнього мовлення	12		2	2		2	6	
Модульна контрольна робота		2							2
<i>Разом</i>		<b>48</b>	<b>22</b>	<b>10</b>	<b>10</b>		<b>2</b>	<b>24</b>	<b>2</b>
<b>Змістовий модуль II. Стилїстика художнього твору</b>									
6.	Авторський ідіостиль як літературознавча проблема	10		2	2			6	
7.	Стилїстика поетичного і прозового тексту	12		2	2		2	6	
Модульна контрольна робота		2							2
<i>Разом</i>		<b>22</b>	<b>10</b>	<b>4</b>	<b>4</b>			<b>12</b>	<b>2</b>
<i>Разом за два модулі</i>		<b>72</b>	<b>32</b>	<b>14</b>	<b>14</b>		<b>4</b>	<b>36</b>	<b>4</b>



## **III. ПРОГРАМА**

### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I**

#### **Художня мова як складова поетики**

##### **Лекція I. – Вступ. Завдання курсу. Мова і мовлення – 2 год.**

Мова і мовлення. Мовні стилі (загальна характеристика). Художній стиль мовлення серед інших.

Література: 2, 4, 5, 8, 26.

##### **Лекція II. Художня мова як складова поетики – 2 год.**

Мова як основний “будівельний матеріал” художнього твору і предмет зображення. Рівні мови та їх реалізація в художньому тексті.

Література: 1, 2, 3, 5, 6, 18

##### **Лекція III. Лексична сфера художньої мови – 2 год.**

Загальномовний лексичний склад в художньому тексті. Слово в контексті художнього твору. Архаїзми, неологізми (оказіоналізми), діалектизми, вульгаризми – стилістичні функції.

Література: 3, 5, 10, 18, 23

##### **Лекція IV. Лексико-фразеологічний рівень художньої мови**

Тропи та їх роль у художньому тексті. Епітети й логічні означення. Метафора та споріднені тропи. Різновиди комічного, шляхи їх втілення в художньому тексті. Символ та алегорія.

Література: 5, 11, 14, 18

##### **Лекція V. Синтаксичний рівень художньої мови**

Синтаксис художнього тексту. Стилістичні фігури (анафора, тавтологія, фігури накопичення й уникнення, парафраза). Класифікація стилістичних фігур.

Література: 19, 20, 24

### **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II**

#### **Стилістика художнього твору**

##### **Лекція VI. Авторський ідіостиль як літературознавча проблема**

Багатозначність поняття стилю в сучасному літературознавстві. Авторський ідіостиль (параметри визначення). Стиль автора і стиль епохи.

Література: 5, 6, 9, 10.

## **Лекція VII. Стилїстика поетичного і прозового тексту**

Жанрово-стильові особливості прози та їх прояв на мовному рівні.  
Рівні поетичного тексту з погляду стильової організації.

Література: 5, 6, 7, 10.

IV. Навчально-методична карта дисципліни «Мовно-літературна майстерність»

**Разом: 72 год.**, з них лекційних – 14 год., практичні заняття – 14 год., індивідуальна робота – 4 год., підсумковий модульний контроль – 4 год., самостійна робота – 36 год.

Тиждень	I	II	III	IV	V	VI	VII
Модулі	Змістовий модуль I					Змістовий модуль II	
Назва модуля	Художня мова як складова поетики					Стилістика поетичного і прозового тексту	
Кількість балів за модуль	115 балів					99 балів	
Лекції		2	3	4	5	6	7
Дати							
Теми лекцій	Вступ. Завдання курсу. Мова і мовлення – 1 б.	Художня мова як складова поетики – 1 б.	Лексична сфера художньої мови - 1 б.	Лексико-фразеологічний рівень художньої мови – 1 б.	Синтаксичний рівень художньої мови – 1б.	Авторський ідіостиль як літературознавча проблема – 1б.	Стилістика поетичного і прозового тексту – 1б.
Теми практичних занять	Вступ. Завдання курсу. Мова і мовлення – 11 б.	Художня мова як складова поетики – 11 б.	Лексична сфера художньої мови - 11 б.	Лексико-фразеологічний рівень художньої мови – 11б.	Синтаксичний рівень художньої мови – 11б.	Авторський ідіостиль як літературознавча проблема – 11б.	Стилістика поетичного і прозового тексту – 11б.
Самостійна робота	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (5 б.)	Табл. 6.1 (10б.)	Табл. 6.1 (10 б.)	Табл. 6.1 (10 б.)
ІНДЗ						30б.	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					Модульна контрольна робота 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Залік						

## **V. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

### **Змістовий модуль I.**

#### **Художня мова як складова поетики**

##### **Практичне заняття 1. Художня мова як складова поетики – 2 год.**

1. Поняття поетики.
2. Проблема змісту й форми.
3. Загальномовні ресурси та їх використання в мові літературного твору.

##### *Література:*

1. Літературознавчий словник-довідник *Nota bene* (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
2. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.

##### **Практичне заняття 2. Лексична сфера художньої мови – 2 год.**

1. Неологізми, архаїзми, екзотизми, жаргонізми й терміни в художній мові.
2. Авторські неологізми й okazіоналізмі в художній мові.

##### *Література:*

1. Літературознавчий словник-довідник *Nota bene* (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
2. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.
3. Качуровський Ігор. Генерика і архітектоніка. – К.: Києво-Могилянська академія. – 377с.

##### **Практичне заняття 3. Лексико-фразеологічний рівень художньої мови – 4 год.**

1. Види тропів.
2. Метафора як центральний прийом очуднення естетично освоєної дійсності.
3. Символ, алегорія, їх значення в художній структурі твору.
4. Засоби комічного в художньому мовленні.

##### *Література:*

1. Літературознавчий словник-довідник *Nota bene* (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.

2. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.

3. Качуровський Ігор. Генерика і архітектоніка. – К.: Києво-Могилянська академія. – 377с.

#### **Практичне заняття 4. Синтаксичний рівень художньої мови – 2 год.**

1. Синтаксичні фігури, їх естетичні функції в літературному творі.
2. Використання загально мовних синтаксичних ресурсів у літературному творі. Авторський синтаксис.

*Література:*

1. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.
2. Вольф Юрген. Школа літературного мастерства. – М.: АНФ, 2012. – 382с.

### **Змістовий модуль II.**

#### **Стилістика художнього твору**

#### **Практичне заняття 5. Авторський ідіостиль як літературознавча проблема – 2 год.**

1. Поняття стилю в літературознавстві.
2. Авторський ідіостиль – явище на перетині індивідуальної манери і загальнолітературних чинників.

*Література:*

1. Літературознавчий словник-довідник Nota bene (За ред. Гром'яка Р.Т., Коваліва Ю.І., Теремка В.І.). – К., 1997. – 749 с.
2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К.: Либідь, 2008. – 488 с.
3. Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.

#### **Практичне заняття 6. Стилістика поетичного і прозового тексту – 2 год.**

1. Стиль у прозі і стиль у поезії: відмінності стилетворчих чинників.
2. Рівні поетичного тексту та їх стилістична маркованість.

*Література:*

- 1.Ткаченко А. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Підручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ “Київський університет”, 2003. – 448 с.
2. Ю.Эткинд. Разговор о стихах. – М., 1970. – 239 с.

## VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

### Змістовий модуль I.

#### **Тема 1. Вступ. Завдання курсу. Мова і мовлення – 4 год.**

Доберіть кілька визначень поняття “мова” з мовознавчих, літературознавчих, філософських словників. Поміркуйте, як різні аспекти цього поняття виявляються в художній літературі.

#### **Тема 2. Художня мова як складова поетики – 4 год.**

Знайдіть кілька визначень терміну “поетика”. Поміркуйте, яке місце в художній системі твору належить мові. Простежте на прикладі улюбленого твору, яким чином мова допомагає змодельовати конкретну ситуацію. Пробуйте замінити слова на стилістично нейтральні. Яким чином це впливає на вираження центральної думки твору?

#### **Тема 3. Лексична сфера художньої мови – 4 год.**

Доберіть з художньої літератури кілька прикладів вживання неологізмів, архаїзмів, okazіоналізмів.

#### **Тема 4. Лексико-фразеологічний рівень художньої мови – 6 год.**

Напишіть два коротенькі тексти – один, насичений метафорами, інший – уникаючи тропів. Проаналізуйте результат вашої роботи.

#### **Тема 5. Синтаксичний рівень художньої мови – 6 год.**

Проаналізуйте синтаксис улюбленої новели. Які конструкції властиві для даного автора? Як вони створюють естетичний ефект?

### Змістовий модуль II.

#### **Стилістика поетичного і прозового тексту**

**Тема 6. Авторський ідіостиль як літературознавча проблема – 6 год.**

Опрацюйте розділи підручників, де йдеться про поняття стилю. Спробуйте дати йому власне визначення на основі цієї інформації. Виокреміть стильові ознаки вашого улюбленого оповідання (улюбленої повісті).

#### **Тема 7. Стилістика поетичного і прозового тексту – 6 год.**

Проаналізуйте улюблений вірш. Якими художніми засобами досягається основний стилістичний ефект?

## КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
<b>Змістовий модуль I. Вступ</b>			
Тема 1. Вступ. Завдання курсу. Мова і мовлення – 4 год.	Практичне заняття, залік	5	I
Тема 2. Художня мова як складова поезики – 4 год.	Практичне заняття, залік	5	II
Тема 3. Лексична сфера художньої мови – 4 год.	Практичне заняття, залік	5	III
Тема 4. Лексико-фразеологічний рівень художньої мови – 6 год.	Практичне заняття, індивідуальне заняття, залік	5	IV
Тема 5. Синтаксичний рівень художньої мови – 6 год.	Практичне заняття, індивідуальне заняття, залік	10	V
<b>Змістовий модуль II.</b>			
<b>Стилістика поетичного і прозового тексту</b>			
Тема 6. Авторський ідіостиль як літературознавча проблема – 6 год.	Практичне заняття, залік	10	VI
Тема 7. Стилістика поетичного і прозового тексту – 6 год.	Практичне заняття, індивідуальне заняття, залік	10	VII
<b>Загальна кількість балів</b>		<b>50</b>	

## VII. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

*Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)* з курсу "Теорія і практика літературної творчості" – це вид науково-дослідної роботи студентів, яка передбачає самостійне вивчення певної наукової (літературознавчої) проблеми із застосуванням певного комплексу теоретичних знань і навичок, а також творчий підхід до висвітлення обраного питання.

*Мета ІНДЗ:* поглиблення, систематизація та практичне застосування знань із навчального курсу, формування творчого аналітичного підходу до розв'язання поставленої наукової проблеми.

*Зміст ІНДЗ:* завершена практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних та семінарських занять.

*Вид ІНДЗ, вимоги до нього та оцінювання:*

доповідь, присвячена певній літературознавчій проблемі (30 балів)

**Орієнтовна теми доповідей для виконання ІНДЗ:**

1. Оказіоналізми у творчості улюбленого автора.
2. Неологізми у творчості...
3. Відтворення історичних реалій у творі...
4. Особливості авторського ідіостилю...
5. Стилїстика твору...

Таблиця 7.1

**Шкала оцінювання ІНДЗ**  
(наукового дослідження або доповіді)

<b>Рівень виконання</b>	<b>Кількість балів, що відповідає рівню</b>	<b>Оцінка за традиційною системою</b>
Високий	30-25	Відмінно
Достатній	24-16	Добре
Середній	15- 8	Задовільно
Низький	0-7	Незадовільно

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни "Теорія і практика літературної творчості".

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Основи віршування».

Студент може набрати максимальну кількість балів за ІНДЗ – 30 балів.

Таблиця 7.2

**Критерії оцінювання ІНДЗ**  
(наукового дослідження або доповіді)

<b>№ п/п</b>	<b>Критерії оцінювання роботи</b>	<b>Максимальна кількість балів за кожним критерієм</b>
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети, завдань та визначення методів дослідження	5 бали



2.	Складання плану наукового дослідження	3 бал
3.	Критичний аналіз суті та змісту першоджерел. Виклад фактів, ідей, результатів досліджень в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій подальшого розвитку даного питання.	12 балів
4.	Дотримання правил реферуванням наукових публікацій	2 бали
5.	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив дослідження	6 бали
6.	Дотримання вимог щодо технічного оформлення структурних елементів роботи (титольний аркуш, план, вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел)	2 бали
<b>Разом</b>		<b>30 балів</b>

### VIII. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення студентів із дисципліни "Мовно-літературна майстерність" оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	7	<b>7</b>
2.	Відвідування практичних (семінарських) занять	1	7	<b>7</b>
3.	Виконання завдання з самостійної роботи (домашнього завдання)	5	10	<b>50</b>
4.	Робота на семінарському занятті (практичному) занятті, в т.ч. доповідь, дискусія, виступ,	10	7	<b>70</b>

	повідомлення			
5.	ІНДЗ	30	1	<b>30</b>
6.	Модульна контрольна робота	25	2	<b>50</b>
<b>максимальна кількість балів 214</b>				

Коефіцієнт:  $214:100=2,14$

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3.

Таблиця 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому

	використанні набутих знань та умінь.
<b>«добре»</b>	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
<b>«задовільно»</b>	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
<b>«незадовільно»</b>	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу Студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності

## **ІХ. МЕТОДИ НАВЧАННЯ**

### ***I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності***

#### **1) За джерелом інформації:**

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація.
- *Творчі:* виконання творчих завдань (реалізація поставленого творчого завдання).

**2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:** індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

**3) За ступенем самостійності мислення:** репродуктивні, пошукові, дослідницькі, творчі.

**4) За ступенем керування навчальною діяльністю:** під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з науково-теоретичними джерелами; виконання індивідуальних навчальних та творчих завдань.

**II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:**

**1) Методи стимулювання інтересу до навчання:** навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

## **X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ**

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект завдань для модульних контрольних робіт);
- ✓ завдання для ректорського контролю знань студентів з навчальної дисципліни "Теорія й практика літературної творчості".

## **XI. ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ**

1. Мова і мовлення. Стили мовлення.
2. Художній стиль: особливості.
3. Лексичний рівень художнього мовлення.
4. Стилистичні функції неологізмів, okazіоналізмів, архаїзмів, жаргонізмів.
5. Художні тропи.
6. Метафора і порівняння.
7. Символ і алегорія.
8. Стилистичні фігури.
9. Паралелізм як художній засіб.
10. Фігури уникнення й накопичення.
11. Стиль як літературознавче поняття.
12. Індивідуальний авторський стиль.
13. Стиль літературного угруповання, напряму, течії.
14. Стилєтворчі чинники у вірші та прозі.
15. Стиль поезії.
16. Стиль, манера в художній літературі: історія понять.

## **XII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**

### **Основна**

1. Бахтин М.М. Литературно-критические статьи. – М., 1986.
2. Вступ до літературознавства: Хрестоматія // Упоряд. Н.І. Бернадська. – К., 1995.
3. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. – К., 2008.
4. Жирмунский В. Теория литературы. Поэтика. Стилистика. – Ленинград, 1977.
5. Ткаченко А.О. Мистецтво слова: Вступ до теорії літератури. – К., 2002.

### **Додаткова**

6. Вольф Юрген. Школа літературного мастерства. – М.: АНФ, 2012. – 382с.
7. Качуровський Ігор. Генерика і архітектоніка. Т.2. – К., 2008.
8. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрями, течії. – К., 1997.
9. Наєнко М. Інтим письменницької праці. – К., 2003.
- 10.Потебня А.А. Теоретическая поэтика. – М., 1990.
- 11.Сакулин П.Н. Филология и культурология. – М., 1990.
- 12.Соколов А.Н. Теория стиля. – М., 1986.
- 13.Сидоренко Г.К. Як читати і розуміти художній твір. – К., 1988.
- 14.Слово. Знак. Дискурс: Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. – Львів, 1996.
- 15.Тынянов Ю. Литературный факт. – М., 1993.
- 16.Фролова К.П. Цікаве літературознавство. – К., 1991.
- 17.Якобсон Р. Работы по поэтике. – М., 1987.

## **Робоча навчальна програма курсу**

«Мовно-літературна майстерність»

**Укладач:** Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри української літератури, компаративістики і соціальних комунікацій Київського університету імені Бориса Грінченка

---

«Мовно-літературна майстерність». Навчальна робоча програма дисципліни / Укладач М.В. Луцюк. – К.: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015. – 22 с.